

תמיד נשחט פרק חמישי פסחים

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה וכדרכא
בפ"ב דנזחים. נ"ב דף ל'
ע"א:

גליון הש"ס

מתני' השוחט את הפסח
על החמץ. ע"י שאגת אריה
ובתשובת פני יהושע ח"א
סימן י"ג:

מוסף רש"י

הוא יסרה לשחיטה ממחלה ועד סוף
כ"ו וכבדו לדאמר סימן ראשון חוץ לזמנו
ושני חוץ למקומו ור"מ סבר מפגלין
בסימן אחד מכלל דרבא דלוחטב
מחא ס"ל אליבא דר' מאיר ור' יהודה
לחינה לשחיטה אלא לבסוף וכולה
מחשבה בסוף שחיטה הואי והוא ליה
חדא מחשבה וגמלך ליכא למימר ליה
בזמן וקיים חישב ואפילו הכי פליג.
והיינו דלמארינן הכא לימא קסברי

אחרים אינען לשחטען אלס לנצוק וכל כ
אס כן חישב בגמרא וכדרכא דלמרא ה
לחאזין וע"כ איז ליה לרבי מאיר אינע
היינו ר"מ הייליך בגמרא שחטען איז
דעקידעס מולין לערליס צופון שחטען מ
מולין ערליס חילי כולה והוה ליה כו
עסקין. דקתי וקדמין לערליס מולין
מולין אחר ערליס והוה לערליס ומולין
צפון הויז: לא צעין פיו ולבו שוין. והל
ואע"פ שלא היה צלצו אלס למקצתה: ז

מוסף תוספות

[illegible]

וְיִסְדּוּהָ. צ"כ דוברים (6): עדיין היא מחלוקה. גבי מפוס לשון ראשון
ה'דאפליגי בה ר' מאיר ור' יוסי באומר הרי זו תמורת עולה תמורת
ששלמים הרי זו תמורת עולה דברי רבי מאיר דמפוס לשון ראשון רבי
יוסי אומר דבריו קיימים דאף בגמר דבריו אדם נחפס ואיצעיל להו

ואמר חציה עולה וחציה שלמים מי
מודה בה' מאיר או לא מי אמרינן
טעמא דרבי תאיר משום דנמנך הוא
וכיון דחל שם עולה תו לא פקע אבל
כי אמר לחלצין ליה לא למימר הדי או
ידי-לדלואה תו דפשטא דיה קדושת עולה
דברשא או כו חיללא קדושת שלמים
וואמר אבוי דבא ודאי מודי ר"מ דבא
ואמר עדיין היא מחלוקת ואותציה דבא
לאבוי מהשומע את הוצה לאכול כוית
בצומח כוית למחר דקא פליג ר' יהודה
אדרבנן ואמר כו' מאיר תפוס לשון
הלשון דקאמר ר' הכלל כו שמחשת
ומנן קדמה למחשת מקום סיגול
והייצין עליו כרת לא שנה בעבודה
אחת ולא שנה בשתי עבודות שחשב

ועצודיה שניה מחשבת פסול בזה
ומחשבת פיהול לן מפקע ליה מיד
סברי דתפוס לשון ראשון ורענן סברי
סאף גמיר דבריו הוא נתפס והוא לא
יתבדח עבודה עירוב מחשבת ולא
קרב המהיר כמחזותו ואנן בעינן דלא
ליתיה ביה פסול אחרינא דהרצאה
כתביב ביה אלמא מאן דאית ליה תפוס
לשון ראשון אפילו נתבאר אית ליה דהא
יחית טובא ים בצוב ופליג ר' יהודה
ולאמר ליה אבוי מי סברת אינה
לשחיתא אלא לבסוף וחדל מחשבה
היא שנה לשחיתא מתחלה ועד סוף
וכון דאמר סימן ראשון חוץ לזמנו
ושני חוץ למקומו ור"מ סבר מפגלין
בסימן אחד מכלל דרצא דאותיה
מהא ס"ל אליבא דר' מאיר ור' יהודה
דאינה לשחיתא אלא לבסוף וכולה
מחשבה בסוף שחיתא הוא והוא ליה
אחד מחשבה ונמלך ליכא למימר דהא
שני וחס חשד ואפילו הכי פליג.

והיינו לדמרינן הכא לימא קסבר
אחרים אינה לשחיטה אלא לבסוף וכל
אם כן חשב בגמרה וכדרכא לדמר
לחלואין וע"כ אית ליה לרבי מאיר אינה
היינו ר"מ הילכך בגמר שחיטה אין
להקדים מולין לערלים בסוף שחיטה
למולין ערלים חיייל כולה והוא ליה
עסקין. דמתי הקדים ערלים למולין
מולין אחר ערלים ולומר לערלים ולמולין
בפיו הוא: לא צעין פיו ולבו שוין. והל
ואע"פ שלא היה בלבו אלא למקצתה:

אמור כלום: וסתם משנה היא ור"מ היא: (סימן שני אף לערלים גרסינן.)
בסימנן ראשון לא היה דעמו אלא למה שהיה צפוי ונסימן שני היה
מומוסין על מחשבתו הילכך כי הקדים ערלים למולין נגמר סימן ראשון
בצערלים: ור"מ **מאי לטעמיה דאמר.** בנחתות מפגלין בחאי מתיר דתנא
פייגלן בקומן ולא בלבוש לבושה ולא בקומן כלומר פייגלן בהקטרת
האחד על מנת לאכול מן השירים למחר ר"מ חומר סיגור וזכ"א אין
צו כרת עד שיפגל בכל הממחר: י"ש פיוגל במחשבת חאי מתיר ואין

חצי ממיר הוא דשמיטה בשני הסמנן היא: "פסיילי מעורדין: בחר וגו'": אף הפסוק של בין הערצים דערב הפסק ששטחו על החמן וט משום לא תשטח על חמן דפסק שכר הוא ושמיטה ראייה היא (ושמה שמיטה). והכי איך ליה לר"ש בכל דוכתי בדכיי הדם (חולין דף פה.) ובז הובא. ששטח ציית לחצר חות על החמן כי לשמן ושלל לשמן ואכלת כדפרש גמרי' בעידנה לדמיח בפסח לא מייחיד אלא זכא וזכא דפסק שלא בזמנו לשמו פסול והוא לה שמיטה שאניה ראייה: שלא לשמ לא תשטח בזה לא דלא יראה ולא ימצא ואיכא מלקות נמי דשמיטה: ששקירן הו ובגמ' מפרכ דקרא אלא זכא וזכא נמי אוהר: חוז מן הכנס וסוהחטא ותעמא דכתיב דשמיטה טחטא הייא מעוטא היא ולא הנגז סתמא וט היא חמן לאחד שאלו מבני חצורה אפילו עמו בצורה האלו מעמד לא דשמיטה לא תשטח ולא ליישו) כל שינוי בהלכה ישנו שמיטה ואם כל לא מעמד לא דשמיטה

[illegible]

וְיִמָּנָה קִסְבְּרֵי אַחֲרֵים אִי
בִּפְּ שְׁנֵי דִּזְנֵים
דֹּאזִי אִמֵּר בְּנִתְלוֹ מוֹדֵה ר'
נְמִי סָבֵר ר' מֵאִיר תְּפֹס לֵהוּ

לִימָא קִסְבְּרֵי אַחֲרֵיהֶם^א אֵינָה לְשִׁחִיטָה אֲלָהּ
בִּסְפָּף וּכְדִרְבָּא דַּאֲמֵר רַבָּא עֲדִיין הִיא מַחְלוּקַת
הֵילֶכֶךְ הַקֳּדִים מוֹלִין לְעֵרְלִים מוֹלִין חִיילִי
עֵרְלִים לֹא חִיילִי הַקֳּדִים עֵרְלִים לְמוֹלִין עֵרְלִים
חִיילִי מוֹלִין לֹא חִיילִי אֲמַר^ב רַבָּה לֹא לְעוֹלָם
קִסְבְּרֵי אַחֲרֵים^א יִשְׁנָה לְשִׁחִיטָה מִתְחַלָּה וְעַד
סוֹף וְהָכָא בְּמֵאֵי עֲסָקִין כְּנוֹן שְׁגֹמֵר בְּלָבו
לְתִרְוּוּיָהּ בִּין לְמוֹלִין בִּין לְעֵרְלִים וְהוּצִיא בְּפִיו
לְעֵרְלִים וְלֹא הִסְפִּיק לִזְמֹר לְמוֹלִין עַד שֶׁנִּגְמְרָה
שְׁחִיטָה בְּעֵרְלִים וְהָא פְּלִיגֵי דר"מ סָבַר לֹא
בְּעִינָן פִּיּוּ וְלָבוּ שְׁוִים וּרְבִנָן סָבְרִי בְּעִינָן פִּיּוּ וְלָבוּ
שְׁוִים וְקִסְבֵּר ר' מֵאִיר לֹא בְּעִינָן פִּיּוּ וְלָבוּ שְׁוִין
וּרְמִינָהוּ^א הִתְמַחְבוּן לִזְמֹר תְּרוּמָה וְאֲמַר מַעֲשֵׂר
מַעֲשֵׂר וְאֲמַר תְּרוּמָה^א אוֹ שְׂאִינִי נִכְנֵס לְבֵית זֶה
וְאֲמַר לֹזֶה שְׂאִינִי נִהְנֶה לֹזֶה וְאֲמַר לֹזֶה לֹא אֲמַר
כָּלוּם עַד שִׁיהוּ פִּיּוּ וְלָבוּ שְׁוִין אֲלֵא אֲמַר אֲבִי
רִישָׁא דַּאֲמַר סִימֹן רֵאשׁוֹן לְמוֹלִין וְסִימֹן שְׁנִי אָף
לְעֵרְלִים דְּבִסִּימֹן שְׁנִי נִמְי פְּתִיכִי בֵּיה מוֹלִין
סִיפֵא דַּאֲמַר סִימֹן רֵאשׁוֹן לְעֵרְלִים סִימֹן שְׁנִי
לְמוֹלִים דְּבִסִּימֹן רֵאשׁוֹן הֵא לֹא פְּתִיכִי בֵּיה
מוֹלִין ור' מֵאִיר לְטַעְמִיָּה דַּאֲמַר^ב מִפְּגֻלִין בַּחֲצִי
מִתִּיר וּרְבִנָן לְטַעְמִיָּהוּ דַּאֲמַר^ב יֵאֵין מִפְּגֻלִין
בַּחֲצִי מִתִּיר^א **מִתְנִי**^א הַשּׁוֹחֵט אֶת הַפֶּסֶח עַל
הַחֲמִץ עֹוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה ר' יְהוּדָה אוֹמֵר אָף
הַתְּמִיד רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר^ב הַפֶּסֶח בֶּאֱרֻבָּעָה
עֶשֶׂר לִשְׁמוֹ חַיִּיב וְשֹׁלֵא לִשְׁמוֹ פְּטוֹר^א וְשֹׁאֵר
כָּל הַזֹּבְחִים בֵּין לִשְׁמֹן וּבֵין שֹׁלֵא לִשְׁמֹן פְּטוֹר
^בוּבְמוֹעֵד לִשְׁמוֹ פְּטוֹר שֹׁלֵא לִשְׁמוֹ חַיִּיב וְשֹׁאֵר
כָּל הַזֹּבְחִים בֵּין לִשְׁמֹן בֵּין שֹׁלֵא לִשְׁמֹן חַיִּיב
חֵרִץ מִן הַחֲטָאת שִׁשְׁחָטוּ שֹׁלֵא לִשְׁמָה:
גַּמ' אֲמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ לְעוֹלָם אֵינוֹ
חַיִּיב עַד שִׁיְהֵא הַחֲמִץ לְשׁוֹחֵט אוֹ לְזוֹרֵק

זומר למוֹלִים: **הַמַּתְכוּרִי**
 שֶׁבֶל לֹא הוּוּ דְרִים גְּבִי
 יִשְׂרָאֵל וְעִינֵה דְרִין לֹא
 דְּבִירוֹ¹ אֵל אֵל הֵא דְרִים
 שְׁטַע דְּבִירוֹ²: **וְיִמְיָן**
 א"כ אִמְאִי קִאֲמַר הַקְדִּים
 סִימָן רֵאשֹׁן לְמוֹלִים וְלַעֲרִילִים
 פִּירֵשׁ אָף לַעֲרִילִים אֵלֶּה שֶׁשֵּׁס
 רֵאשֹׁן לְמוֹלִים מִתְּמַחֵמָה אָף
 לְמוֹלִים פִּסּוּל אִפְילוּ הַקְדִּים
 אֵלֶּה הֵא קִמ"ל דֹּעֵא"פ שֶׁשֵּׁס
 כִּיּוֹן שֶׁשֵּׁחַט שִׁמְשֹׁן שֶׁנִּי
 קִאֲמַר וְכֹשׁ: **יִשְׁוֹרָחֵם**
 רִבִּי"א דִּהִפְסַח כֹּשֶׁר דֵּה אֵל
 דְּמִכִּילְתָּא (פ"ד) תִּנְיָא בְּהִיא
 בִּלָּא תַעֲשֶׂה וְהִפְסַח עֲזַמָּה

א: א: פסוקי: מעוררין: ברתנ' השועה את הפסח על המזבח
הפסח ששחטו על המזבח וטעמו יליף בנמ' : ר"ש אומר ה
השחיטה ראייה היא (שהם שחיטה) : ושלן לשמו פטור. דס
ויכסיו הדם (חולין דף פה.) ואבות ואת בנו (שם פה.) ובשלה
צין לשמן ושלן לשמן ואלע"א כששחיך צין כדמנן (בבבא דבבבא ד
בבבא לא מייחייב אשאר זבחים: ובמועד. בתוך הפסח אם לשמן
שחטו שחיטה ראייה: שלן לשמן. אלא לשם שלמים: חייב לזהב
אשריח מנקות נמי דשחיטה: ושאר כל הזבחים. ששחטן במזבח
הוא נמי אזהר: חוץ מן הכהנים ששחטו שלן לשמה. דכסול
הוא נמי אזהר: חוץ מן הכהנים ששחטו שלן לשמה: ע"פ שיה
ואפילו ישנו עמו בצורה ואילו ששחטין פסחיהן חוץ אורו
ישנו בשחיטה ואם יש לאו מהו כולו עובר: לטובה. דס דורי

בן ברך עד שיפגל בכל המהיר, ורבנן כיון דפתיכי מולין בהאי שחיטתא
 דא לאוילוי לזרוק דמו שלא לאוילוי כשר. נעשה משעה ראשונה כמי
 ללמד הגדה לא לבבליים ולא לבני דרום שהן גסי הרוח ומיעוטי התורה
 הם ובחי' (נ"א): לא תשחק על חמץ דם (ובחי'). שר איהו אומר אף א
 דם על חמץ ודשיתנו לא חשיתיה דא וכן כר ברביה וזה הולך.

לִימָא קסברי אחרים אינא לשחיטה אלא לבסוף ובדרבנא וב' פ' שני דזבחים (ד' ג.) פליגי אדניי ורבא אלינא דר"מ דאבאי אמר בנחלו' מודה ר' מאיר ורבא אמר עדיו היא מחלוקת והסת' גמי סבר ר' מאיר תפוס לשון ונחלו' מפני' דקונטרס חטיה תמורת עולה ואליה תמורת שלמים א

אניגה לשחיטה אלא
א עדיין היא מחלוקת
לערלים מולין חיילי
ערלים למולין ערלים
מר רב^ה לא לעולם
לשחיטה מתחלה ועד
נגזר כגון שגמר בלבו
לערלים והוציא בפיו
ר למולין עד שנגמרה
פליגי דר"מ סבר לא
נגזר סברי בעינן פיו ולבו
א בעינן פיו ולבו שרין
ר תרומה ואמר מעשר
שאיני נכנס לבית זה
זה ואמר לזה לא אמר
שרין אלא אמר אביי
למולין וסימן שני אף
מי פתיכי ביה מולין
ון לערלים סימן שני
הא לא פתיכי ביה
דאמר ר' מפגלין בחצי
דאמרי ר' אין מפגלין
השוחרט את הפסח על
מר ר' יהודה אומר אף
מר ר' הפסח בארבעה
לשמו פמור וישאר

רבי מאיר סבר לא בעינן פיו וטב
שוין. מכאן מדקדק ר"י דהא
דקרי בכל דוכתי ⁶ פייגול פסול מחשבה
לאו דוקא דלמינן פייגול עד שיוציא
בשפתיו דלוי במחשבה תליא מילתא
בשאל הסקין לומר למוליס אחמי
פסול לר' מאיר הלא גמר בלבו נמי

לומר למוֹלִים: הַמִּתְבָּרֵין לֹא־מֵרֹמְחָ בָּהֶן אֶפְיֹלֹא אִי דְבָרִים
 שְׂבֻלָּב לֹא הוּא דְבָרִים גְּבִי הֵוֹא דְרִזִּין לִיכְסִי אֲדַעְמָא לִמְסַק לֶאֱרָךְ
 שְׂרַחֵל וּבַעֲדִינָא דְרִזִּין לֹא אֲמַר (קְדוּשָׁן דָּף מ"ט:) הֵסֵם אִינוּ טוֹעָה
 בְּצִיבּוּרֵי² אֲבָל הֵכָּא דְבָרִים שְׂבֻלָּב הֵם וְמָה שְׂהוּיָא בְּשַׁמְעִיו אִינוּ כְּלוֹם לִפִּי
 שְׂטֵעָה צִיבּוּרֵי³ וְיִסְמִין שְׁנֵי אִמָּה לְעֶרְרִים דְּפִתִּיבִי מוֹלִין וְכוּ', וְאִתְ'
 אִי"ב אֲמַאי קֶאֱמַר הֶקְדִּים מוֹלִין אֶפְיֹלֹא לֹא הֶקְדִּים נִמִּי אֲלֵא שִׁשְׁט
 סִימֹן רֶאשׁוֹן לְמוֹלִים וְעֵרְרִים שֵׁן שֵׁן וְאֲמַר ר"י דְּלִיכָא אֶפְיֹלֹא לֹא
 קִפִּירָא לֹא לְעֵרְרִים אֲלֵא שִׁשְׁט שֵׁן לְעֵרְרִים סַמְמָא כִּיּוֹן שִׁשְׁט סִימֹן
 רֶאשׁוֹן לְמוֹלִים מַסְתַּמָּא אָף לְעֵרְרִים קֶאֱמַר וְכֵן בְּסִפְּא דְקַמִּי עֵרְלִים
 לְמוֹלִים פֶּסוּל אֶפְיֹלֹא הֶקְדִּים מוֹלִין פֶּסוּל אִם פִּירָשׁ שֵׁן לְעֵרְרִים דּוּקָא
 אֲלֵא הֵא קמ"ל דְּאֵיפִי שִׁשְׁט סִימֹן רֶאשׁוֹן לְעֵרְרִים סַמֵּם לֹא אֲמַרִּין
 כִּיּוֹן שִׁשְׁט סִימֹן שֵׁן לְמוֹלִים גִּלִּי אֲדַמְתִּי דְּבִסְמִין רֶאשׁוֹן אָף לְעֵרְרִים
 קֶאֱמַר וְכֵסֶר: הַשְׁוֹחֵם פֶּסַח עַל הַחֲמִץ עוֹיֵבֵר בִּלְאֵ תַעֲשֶׂה. אֹמֵר
 רִיב"ז דִּהְפַּסְחָ כֵּסֶר דֵּהָא לֹא שִׁנֵּה עֲלֵיו הַכְּתוּב לַעֲבֹד יִצְחָקסַפְתָּ
 דְּמִכִּילְמִין (פ"ד) תֵּינֵא בְּהִדְיָא הַשְׁוֹחֵם אֵת הַפֶּסַח עַל הַחֲמֵץ בִּי"ד עוֹבֵר
 בְּלֵא תַעֲשֶׂה וּהְפַסְחָ עֲמֻמוֹ כֵּסֶר יוּזָא בּוֹ יְדִי חוּבְתוֹ בְּפֶסַח:
 16

[illegible]

כיון דפתחי מולין בהא שחיטה אין מפגלין בחצי מתיר. וקמ"ל בדמפגלין בחצי כשר. ונעשה משנה ואשונה כמי ששחטו לאכול וישלל אכוליו, רבי שמואל אהא דרום שהן גסי הרוח ומיעוטי התורה, ואתה נהרדי ורד בדרום, ועוד מעט קטן. **מ**ה ד' (ובחי'). עבי תירוחו אמר אף המהימין מדעתיה וכו'. רבי שמעון אמר הספח אתה יאיר וכו' ורבי דריו וכו' כלל. אמר רבי שמעון בן לשוש לעולם אנו חייב עד שיהיה

א מ״י פ״א מהל' פסול
המוקדש ה' יח ופד'
מהל' שחטת ה' יג:
ב ב' מ״י פד' מהל'
תרומות ה' טו
טוש״ע י״ד סימן של
שפי' מה:
ב ב' ג מ״י פ״ב מהל'
שנוטות ה' י״א
סמג לארץ רמא טוש״ע
י״ד סימן י' פט״ו א:
ל ד מ״י פט״ו מהלכות
פסולי מוקדש ה' ח:
לא ה' מ״י פ״א מהל'
קפ״ה ה' :

רבינו חננאל

נעמא קסברי אחריי אנה
 לשעיהא דא לכסמור, וכו'
 חסדא דהוה שווען ערליכן
 לערליס אסוף שוועה
 דער דאסר איהו
 שטעטן, וואנעל לשוועה
 וואנעל שוועה
 לכסמור וכו' שוועה
 חזלו נאמול, וכו'
 וריווחא ערליכן למחיל,
 ליעבך חסדא הווא שער.
 לעבך דאסר ערין איהו
 שחולקת, וכו' ערין איהו
 ששעטא דרבא בשחיתא
 דערשט דער דגמן איהו
 מרות עולה מרות
 עולה דבר ו' מאיר,
 ויסי אמר אס לכך
 תבחנו וכו', איבער איהו
 ו' מרות עולה
 מרות שלים חסדא
 מאיר, אמר וכו' דא מאיר
 תבחנו דאדיל איהו ריווחא
 שווען ונד חסדא חילין
 וריווחא, וכו' דא למא
 ש' מליץ דא מאיר שווען
 חסדא חילין איהו מאיר

צחות, הא בחייה שעתא
 לית לה תורת עולה
 יחלה לה לתורת שלמי
 ונחא למיחל. אמר אבי
 חי, רבא רבא
 בהא נון פליג ר' מאיר
 שמוס ללאומת חייה לב
 חוקת, הא בחייה שעתא
 יחלה לה לתורת עולה
 יחלה לה לתורת שלמי
 ונחא למיחל. אמר רבא
 אריס
 קסברי
 ששנה
 לעומת
 מנחלה
 עד סוף ובגמ לב
 מלול ועלמיס והוצי
 פני, לעלמיס, אל הספיק
 וסבור מלול עד שנגמ
 לעלמיס. דבי
 אורי סבר אל בענין פ
 שון, אל כין
 שהוצי במי עריל אל
 ישישנן במי שהיה לבב,

[illegible]